

som ikke alvorligt interesserer sig for Kvindernes Selvstændighedskrav, i dette Tilfælde særlig den gifte Kvindes økonomisk-retslige Selvstændighedskrav, eller, for at bruge et andet Udtryk, drøfte det med dem, som ikke indser, at her foreligger, dybere set, et psykologisk Spørgsmaal, ikke saa meget et Spørgsmaal om at sikre den gifte Kvinde visse økonomiske Fordele indenfor Ægteskabet eller at beskytte hende mod de økonomiske Følger af Mandens Ødselhed eller deslige.

Man bør imidlertid tagge i Betragtning, at det kvindelige Selvstændighedskrav bestandig møder stærk Modstand fra en stor Del af dem, som er Indehavere af Lovgivningsmagten. Man bør derfor ogsaa regne med, at disse Modstandere, om de overhovedet mer eller mindre modvillig giver efter for de Reformkrav, som grundes paa Kvindernes Selvstændighedskrav, selvfølgelig er tilbøjelige til særlig kritisk at granske den gifte Kvindes nuværende økonomisk-retslige Stilling i Almindelighed, og derved maaske komme til et Resultat, som til Vederlag for Eftergivenhed overfor Selvstændighedskravet indeholder Afrustninger med Hensyn til den gifte Kvindes formueretlige Stilling paa andre Punkter.

Skal virkelig, saaledes udtales der fra Modstandernes Side, den gifte Kvinde paa éngang tilkendes selvstændig Raadighed over sin Del af Ægtefællernes Ejendom og dertil vedblivende nyde Fordele af at erhverve Halvdelen (Boeslod) i hvad Manden gennem sit Arbejde, sin Forretningsdygtighed o. l. fortjener, en Virksomhed, hvori Hustruen som oftest ikke har nogensomhelst Del? Det kan vel lade sig gøre med det nuværende System, mener man videre, thi dette virker praktisk set fornemmelig blot som en Enkeret eller Arveret for Hustruen (man siger ogsaa i daglig Tale, skønt med Urette, at »Hustruen arver sin Mand«; Sandheden er, at hun ved Mandens Død faar sin Halvpart eller sin Boeslod i Ægtefællernes fælles Ejendom). Denne Enke- eller Arveret forundes gerne Hustruen; uretfærdig kan det nuværende System egentlig kun virke i Tilfælde af Skilsmisse, naar Hustruen tager sin Part af den gennem

Manden i Ægteskabet indførte Kapital eller den gennem Mandens Arbejde erhvervede Formue, maaske efter et kort Ægteskab, og uden at hun er i Trang for den Ejendom, som udgør hendes Boeslod.

Men en Uretfærdighed sat i System blev det, mener man videre, om den ene Ægtefælle (man tænker nærmest paa Hustruen) skulde umiddelbart under Ægteskabet komme i Besiddelse af sin Boeslodspart af, hvad den anden Ægtefælle (i saa Tilfælde Manden) erhvervede ved sit Arbejde. Det vilde føles, som om den førstnævnte tog noget af den andens retmæssige Ejendom; det vilde ikke være billigt. Og da det i Reglen er Manden, som er den erhvervende, vilde en Lovgivning af det omhandlede Indhold i det hele og store medføre, at Hustruen blev utilbørlig begunstiget paa Mandens Bekostning.

Det er ikke saa meget Varetagselsen af den gifte Kvindes Selvstændighed, som har mødt Modstand i det af mig fremsatte Forslag, men mere det andet grundlæggende Moment deri, nemlig Ligheds- og Ligestillehedsprincippet. Formaalet med mit Forslag har jo været, at Ægtefællernes Ligestilling skulde stærkt understreges i Loven. Begge Ægtefæller skulde frit og selvstændig raade over lige Dele af Ægtefællernes samlede Indtægter, uden Hensyn til, fra hvis Arbejde eller Formue Indkomsten skrev sig. Derved skulde en naturlig Forudsætning skabes for, at Ægtefællerne skulde kunne som jævnstillede gode Kammerater komme overens med hverandre om de fælles Udgifter, indbefattet den Del deraf, som skulde lægges tilside som opsparet Indtægt. Den ene Ægtefælle skulde da ikke, i det mindste ikke i selve det formueretlige System, finde nogen Anledning til at se ned paa den anden som en økonomisk mindreværdig (og derigennem maaske mangan Gang for Følelsen ogsaa psykologisk mindreværdig) Person. Parterne skulde i det mindste ikke af Lovgivningen opfordres til saa nøje at veje og maale hverandres Erhvervsevne og økonomiske Duelighed (»den personlige Kapitaliseringsværdi«), men det skulde snarere ligge som en stiltieende Forudsætning i det

ægteskabelige System, at Ægtefællerne nærede saadanne gensidige Følelser mod hverandre, at den indkomsterhvervende Ægtefælle gerne saa, at den anden fik lige Del i og Ret til Indkomsten, som han selv. I den gensidige Følelse, som bør ligge til Grund for et Ægteskab, ligger bl. a. et Moment af Ædelmodighed for ikke at anvende Udtrykket »Flothed«. »Mit er Dit og Dit er mit«, hedder det jo. Om man ogsaa indrømmer, at det maaske gaar for vidt, at man sammen lader Ægtefællerne faa gensidig Boeslod i hverandres i Ægteskabet indførte Kapital, hvormed jeg mener den arvede eller paa anden Maade gennem Arbejdet under Ægteskabet erhvervede Ejendom (altsaa lader Mennesker »gifte sig Penge til« i denne Forstand), saa synes det dog udfra de nylig anførte Synspunkter en tiltalende og lempelig Middelvej, at Ægtefællerne erholder gensidig Ret til Halvdelen af Indkomsterne under Ægteskabet og derved i Reglen ogsaa til Halvdelen af det, som kan opspares af Indkomsterne.

Men det er just denne økonomiske Ligestillelse af Ægtefællerne, uafset hvorledes den ene eller begge bidrager til Indkomsterhvervelsen, eller hvilken Del i Indkomstfortjenesten den ene eller den anden har, og uafset, hvorledes Hustruen, hvis hun ikke havde indgaaet Ægteskab, skulde have været i Stand til at naa op paa samme Indkomst som Manden, det er just dette Punkt i mit Forslag, som har mødt den kraftigste Modstand. Selv fra kvindesaglig Side har man forøvrigt modsat sig en saadan Ordning; man mener, at det i visse Henseender skulde være Hustruen imod at faa en større Del i Ægtefællens Indkomst end den, som virkelig svarer til hendes eget Arbejde, henholdsvis større Del i Mandens Indkomst end en retfærdig Erstatning for den Indkomst, hun som ugift har haft eller skulde have kunnet have. Hendes Stolthed skulde forbyde hende at forlange eller gennem Loven tilkendes mere.

Fru Blöndals Forslag synes i nysnævnte Henseende at være saa at sige lettere at sluge for Modstandere af Kvindesagen, og mere tiltalende for de yderligstgaaende Kvindesagsforkæmpere. Fru Blöndal forlanger ikke, at den ikke